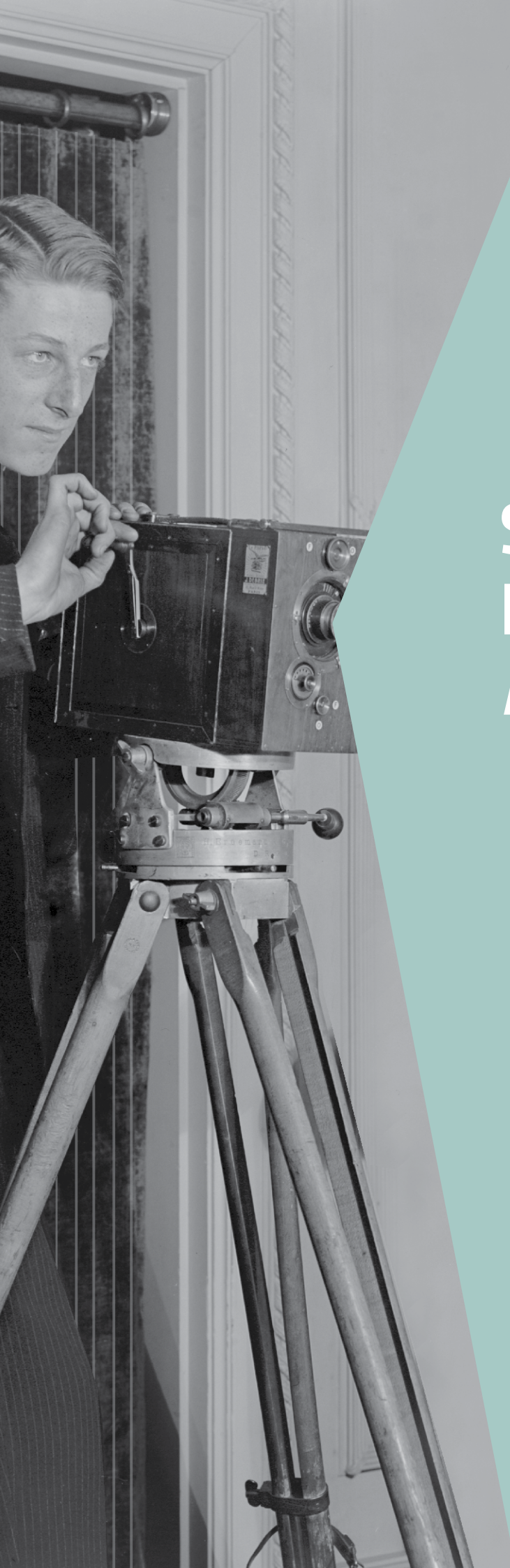

SCENARIUSZ DO FILMU *RAFA*

TYTUŁ: TWORZYMY ŚLADY W PRZESTRZENI NASZEGO MIASTA/NASZEGO MIASTECZKA/NASZEJ WSI

Scenariusz opracowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej

Odbiorcy: młodzież w wieku 12–18 lat

Przedmioty: godzina wychowawcza, wiedza o społeczeństwie

Czas potrzebny do przeprowadzenia zajęć: 90 min

Cel główny:

kształtowanie u uczniów postaw obywatelskich i prospołnotowych

Cele szczegółowe:

- budzenie poczucia przywiązania do przestrzeni społecznej;
- refleksja nad rolą wrażliwości społecznej w obserwowaniu swojego otoczenia;
- zachęcenie młodzieży do aktywności obywatelskiej.

Metody:

projekcja filmu, uzupełnianie kart pracy, dyskusja na forum, burza mózgów, rozmowa kierowana, mapa myśli

Materiały:

karty pracy

LEKCJA 1

POWITANIE (ROZMOWA WPROWADZAJĄCA – 10 min)

Przywitaj uczniów i wprowadź ich w tematykę zajęć. Powiedz, że podczas lekcji porozmawiacie o widoczności/niewidoczności człowieka w przestrzeni miasta/miasteczka/wsi. Materiałem do refleksji będzie film *Rafa*, opowiadający historię nastoletniego bohatera (tytułowego Rafe), który oswaja przestrzeń swojego miasta – Lizbony.

Nauczyciel rozpoczyna zajęcia od odwołania się do zadania filmowego, które uczniowie wykonywali po obejrzeniu i omówieniu *Superjednostki*. Prosi uczestników o swobodne wypowiedzi na następujące tematy:

- Co was zaskoczyło w trakcie przeprowadzania wywiadów z wybranymi rozmówcami?
- Co decyduje o tym, czy miejsce jest popularne wśród danej społeczności?
- Jakie wspomnienia i doświadczenia wy sami przywołaliście, przygotowując mapę?

Prowadzący wysłuchuje wypowiedzi uczniów, podsumowuje ich wnioski i mówi, że film *Rafa* odwoła się do zagadnienia, które poruszali w ćwiczeniu, czyli do relacji bohatera z przestrzenią.

Zapowiada, że podczas oglądania filmu uczniowie będą musieli odpowiedzieć na pytania dotyczące przestrzeni mieszkania Rafe i miasta, w którym on żyje, oraz ich wpływu na bohatera. Rozdaje karty pracy 1 i prosi o ich uzupełnianie już w trakcie seansu oraz informuje, że po projekcji dostaną na to dodatkowe 10 min. Uczniowie zapoznają się z kartą pracy 1, po czym nauczyciel włącza film.

PROJEKCJA FILMU (25 min + wypełnianie kart pracy przez uczniów – 10 min)

LEKCJA 2

Po obejrzeniu filmu ochotnicy odczytują odpowiedzi na pytania z karty pracy 1. Najpierw kilkoro uczniów odnosi się do polecenia 1, potem następuje dyskusja na forum, po czym nauczyciel przechodzi do polecenia 2 itd. (10 min).

Po wymianie informacji i wrażeń nauczyciel zadaje pytanie i prosi o odwołanie się do historii bohatera filmu *Rafa*: „Czy miejsce, w którym mieszka Rafa, ma wpływ na jego życie, pozycję społeczną, poczucie wartości?” (burza mózgów).

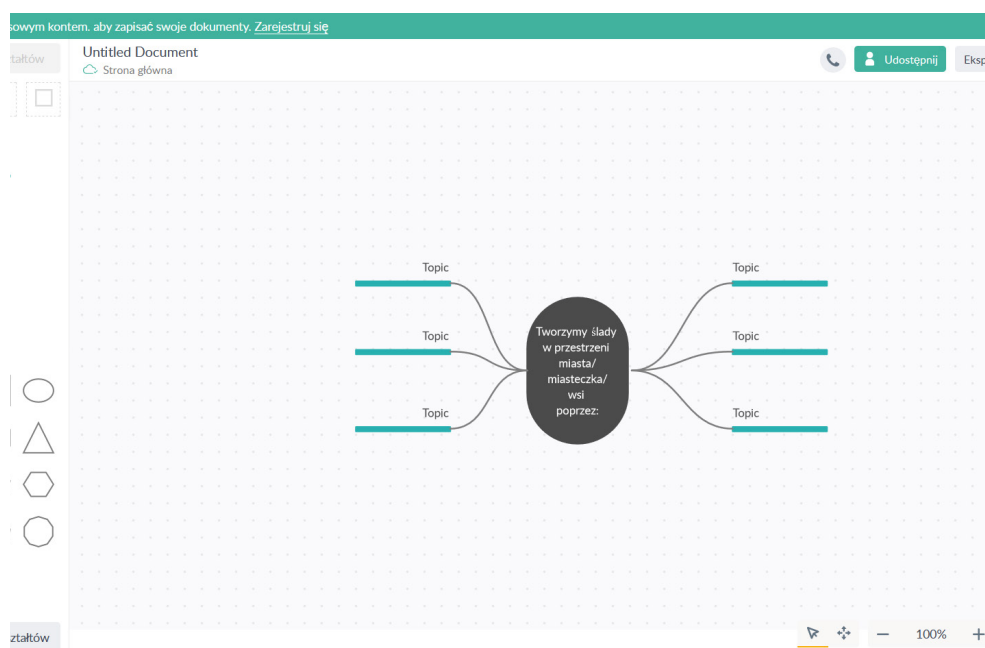
Uczniowie przedstawiają swoje przemyślenia i dochodzą do wniosków związanych z sytuacją ekonomiczną i społeczną chłopca. Nauczyciel pomaga uczestnikom, nakierowując ich na przemyślenia dotyczące

obrazu Lizbony jako miasta podziałów społecznych, których symbolami są most i rzeka rozdzielająca dwie różne części miasta, czyli bogate centrum i peryferia zamieszkiwane przez uboższą część społeczeństwa (rozmowa kierowana). Zadaje uczniom pytania pomocnicze:

- Czy Rafę możemy uznać za widocznego w przestrzeni miasta?
- Czy chłopak czuje się w tej przestrzeni pewnie?
- Czy można stwierdzić, że Rafa ma poczucie sprawczości w przestrzeni miejskiej i społecznej? Od czego są zależne te aspekty? (15 min).

Nauczyciel podaje uczniom adres mapy myśli online: <https://app.creately.com/diagram/3RkY8BlaHKe/edit> (aplikacja Creately, z której uczniowie mogą korzystać po udostępnieniu linku przez nauczyciela; nauczyciel wpisuje w tym celu ich adresy mailowe) – z widocznym na środku hasłem „TWORZYMY ŚLADY W PRZESTRZENI MIASTA/MIASTECZKA/WSI POPRZEZ”¹.

Wyjaśnia uczniom, że ich zadanie będzie polegać na dopisywaniu propozycji, jakimi działaniami i aktywnościami możemy uzyskać widoczność i poczucie sprawczości w przestrzeni swojego miasta/swojego miasteczka/swojej wsi. Najbardziej efektywną opcją ćwiczenia byłby podział uczestników na grupy, ale jeśli specyfika edukacji zdalnej spowoduje ograniczenia techniczne, można założyć pracę indywidualną każdego ucznia (10 min).

Po uzupełnieniu mapy myśli nauczyciel i uczniowie wspólnie komentują zapisy doprowadzające do wniosku, że jako mieszkańcy możemy mieć wpływ na przestrzeń, w której żyjemy i przebywamy razem z mieszkańcami naszej społeczności (5 min).

W dalszej części lekcji nauczyciel wprowadza uczniów w zadanie filmowe, które mają oni wykonać w tym module projektu. Wspólnie oglądają film instruktażowy wprowadzający w temat widoczności (5 min).

¹ Ewentualnie nauczyciel może przesłać uczniom kartę pracy z mapą myśli i poprosić o wypełnienie jej długopisem/ołówek (karta pracy 2).

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik 1. Karta pracy 1

Odpowiedz na poniższe pytania:

1. Jak wygląda mieszkanie Ruffy? Opisz je.

2. Czy Twoim zdaniem przestrzeń, w której mieszka Ruffa, ma wpływ na jego poczucie szczęścia i bezpieczeństwa? Uzasadnij odpowiedź.

3. Jak wygląda przestrzeń Lizbony jako miasta? Zwróć uwagę na obiekty urbanistyczne, położenie, miejsca uczęszczane przez mieszkańców.

4. Czy Twoim zdaniem Lizbona ukazana w filmie jest miastem bezpiecznym i przyjaznym dla Ruffy? Uzasadnij odpowiedź.

Załącznik 2. Karta pracy 2

